

Ølsted, den 24. juli 2020

Undervisning i svømning eller bassintræning ift. SARS-CoV-2.

En forsvarlig åbning af svømmebassiner indebærer, at alle ansvarlige tager et fælles ansvar for, at indendørs vandaktiviteter sker på en måde, hvor smittespredningen af SARS-CoV-2 begrænses mest muligt.

Denne henvendelse fra Halliwick Samarbejdet i Danmark (HASAM) skal ses med baggrund i Kulturministeriets retningslinjer af 10. juni samt Svømmesportens-Coronaregler sammen med opdateringer fra Sundhedsstyrelsen, WHO, forskningsdatabaser samt vores nationale og internationale netværk indenfor Halliwick undervisning og indenfor svømning og bassinfysioterapi.

HASAM er en sammenslutning af personer, klubber og institutioner, som anvender Halliwick® konceptet i svømmeundervisning, træning eller behandling. Vores internationalt godkendte undervisere varetager uddannelse af instruktører til den frivillige idræt og af fagprofessionelle indenfor alle sektorer samt efteruddannelse for Dansk Selskab for Bassinfysioterapi.

Halliwick konceptet er især velegnet til at lære personer med fysiske og/eller psykiske funktionsnedsættelser at kunne færdes sikkert og selvstændigt i vand. Under denne proces benyttes ikke opdriftshjælpemidler (bælter og vinger), men udelukkende en tilpasset fysisk og psykisk støtte fra anden person (instruktør). Tilsvarende kan terapeuter have behov for at være tæt på borgeren/patienten i en træning eller behandling.

Dette indebærer, at vi er i tæt fysisk kontakt, hvorfor vores undervisning eller behandling i høj grad er udfordret af den nye situation med SARS-CoV-2.

Vores målgruppe er dels aftenskoleundervisning, hvor en del brugere kan være i risikogruppe og dels individuel og klubundervisning for personer med funktionsnedsættelse. Heraf er mange i risikogruppe for at få et svært sygdomsforløb af SARS-CoV-2.

Da vores målgruppe har særlige udfordringer og derfor ikke kan deltage i traditionel svømmeundervisning eller svømmehalsaktiviteter, men har brug for specialtilbud, ligger det os meget på sinde at kunne åbne for vores tilbud igen. Men det skal forgå sikkerhedsmæssigt forsvarligt for alle.

På baggrund af ovenstående vil vi gerne i dialog med jer om nedenstående spørgsmål:

Tidsfaktor for inaktivering af SARS-CoV-2 i svømmebassiner.

Det angives at være en lav risiko for at blive smittet, når man er i bassinet. Retningslinjerne baserer sig på en social distance ved fysisk aktivitet på 2 meter samt at risikoen vurderes lav, når 2 - 3 personer svømmer baner og passerer hinanden i passende afstand. Endvidere at svømmeren ikke må berøres af en instruktør.

Men vi har ikke fundet studier, som beskriver tiden for inaktiveringen af SARS-CoV2 ved de normale danske koncentrationer af klor i bassinvand.

Pool Water Treatment Advisory Board (PWTAG), UK skriver:

"It has therefore been assumed that Covid-19 will at least have a 4-log reduction with chlorination with a Ct value of 0.75mg.min/l at pH 7. If Covid-19 is to be inactivated within 30 seconds in swimming pool water then the free chlorine concentration should be at least 1.5 mg/l at pH 7 and where possible up to 3 mg/l to reduce the inactivation time to around 15 seconds".

<https://www.pwttag.org/swimming-pool-technical-operation-after-covid-19-shutdown/>

- Kan vi på den baggrund formode, at hænderne efter 1 minut i dansk bassin-vand ikke giver øget risiko for smitte?

Træningsredskaber i vandet

"Pool equipment - ideally cleaned after each use submerging in a solution of 100mg/l chlorine for 1 hour, then rinsed off with mains tap water before reuse".

[ATACP recommendations, 7. juli 2020](#)

Anbefalingen er på information fra PWTAG og er knyttet til produkter med porøs overflade (EPDM), så som plader, slanger, håndvægte. Det vil i praksis være meget udfordrende.

Ligeledes kan det ikke anbefales at anvende oppustelige redskaber pga. aerosoler.

- Kan det formodes, at mindre redskaber med hård plastoverflad, eks. små bolde, spejlæg og dykkerringe kunne anvendes ved at blive neddykket i et net i bassinet i 5 minutter efter hver bruger?

Full Face masker til snorkling, som værnemiddel.

Fysioterapeuter i forskellige lande har startet bassintræning ved anvendelse af almindelige ansigtsmasker i stående position for både borger og terapeut. Dette finder vi ikke tilrådeligt, da vi kan have svært ved at forhindre, at ansigtsmasken bliver våd, hvilket er et sikkerhedsmæssigt problem ved en utilsigtet hændelse, som et fald. Enkelte lande har derfor guidelines med brug af visir i vandet. Men dette hindrer ikke, at dråber vil falde i vandet, hvorved muligt inficeret bassinvand kan komme ind fra siden af visiret og ramme mund, næse og øjne (jvf. vores spørgsmål om tidsfaktor for inaktivering). Desuden kan visir være fysisk generende ved tæthed mellem patient og terapeut.

HASAM har derfor afprøvet forskellige Full Face masker til snorkling med tanke på undervisning efter Halliwick konceptet og i individuel bassintræning.

Kommunikation indenfor ½ meters afstand er mulig og fysisk nærhed kan sikres, når det er nødvendigt. Maskerne kan nemt klikkes af og normal kommunikation med 2 meters afstand vil være mulig.

- Vil anvendelse af Full face masker for instruktør/terapeut være en ansvarlig mulighed?
- Er der nogen tidsbegrænsning arbejdsmiljømæssigt for anvendelsen af Full Face masker?

Gruppeaktiviteter i vandet

De fleste børn eller unge, som undervises efter Halliwick Konceptet i klubberne har en forælder eller en anden familiær-person, som giver den individuelle fysiske og psykiske støtte i vandet. Dette giver ingen øget risiko for smittespredning mellem voksen og barn. Gruppeaktiviteter vil i nogen udstrækning kunne tilrettelægges med passende social afstand på 2 meter og på rækker ved siden af hinanden med næsen samme vej (ikke i rundkreds). Aktiviteter, der ikke kan organiseres efter disse retningslinjer, bør ikke gennemføres.

- Er der specifikke retningslinjer/anbefalinger for gruppeaktivitet i vand under udarbejdelse?

Status på viden om aerosoler

I medierne har der været skrevet om smittespredning via aerosoler, at det ikke kun sker via større dråber, men også via mikrodråber. Ventilation er af væsentlig betydning for luftkvaliteten og dermed risikoen for smittespredning. I praksis oplever vi ofte en ringere luftkvalitet i de mindre rum med et varmtvandsbassin end i de større rum med almindelige svømmebassiner. Ligeledes opleves det i praksis at være svært at overholde mindst 2 meters afstand under fysisk aktivitet, da deltagerne ofte udfører øvelser uens i bevægelsesmønster og tempi. Eksempelvis under ændring af bevægelsesretning for at udnytte effekten af turbulensen i vandet.

- Hvilken betydning kan viden om smittespredningen og ventilation have for adgangen til svømmehallerne, herunder også de mindre rum med varmtvandsbassiner?
- Hvorledes skal vi forstå luftfugtighedens betydning for smittespredning i svømmehallen generelt og specifikt ved ophold i bassinet?
- Bør anbefalingen om 2 meters afstand ved fysisk aktivitet og for borgere i risikogruppe øges under hensyntagen til fysisk aktivitet på et begrænset areal?

Vi håber, at vores spørgsmål og betragtninger vil indgå i det videre arbejde med retningslinjer indenfor området og står gerne til rådighed for evt. uddybelse af vores spørgsmål. Vi ser frem til at høre nærmere.

Venlig hilsen

Bodil Føns Knudsen
Fysioterapeut
Kandidat i Idræt og Sundhed

Halliwick® Senior Lecturer
Formand for HASAM

Harald R. Lie
Børnelæge, dr.med.sci.

Halliwick® Senior Lecturer
Næstformand i HASAM

International Halliwick Association
c/o Bodil Føns Knudsen
Jacobsvej 22
3310 Ølsted

Mail: hasam@halliwick.dk eller bodilf@halliwick.dk
Mobil: +45 30559629

www.halliwick.dk og www.halliwick.org